সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

সপ্তম শ্রেণীৰ বাবে

গণিত

অধ্যায় - ৪

সৰল সমীকৰণ

অংশ – ৩

অনুশীলনী - 4.1

ওজশ্রী শইকীয়া

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

অনুশীলনী 4.1

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

1. তলৰ উক্তিবোৰ সমীকৰণত প্ৰকাশ কৰা —

(i) **এটা সংখ্যাৰ 6 গুণৰ লগত 5 যোগ কৰিলে 35 পোৱা যাব।**

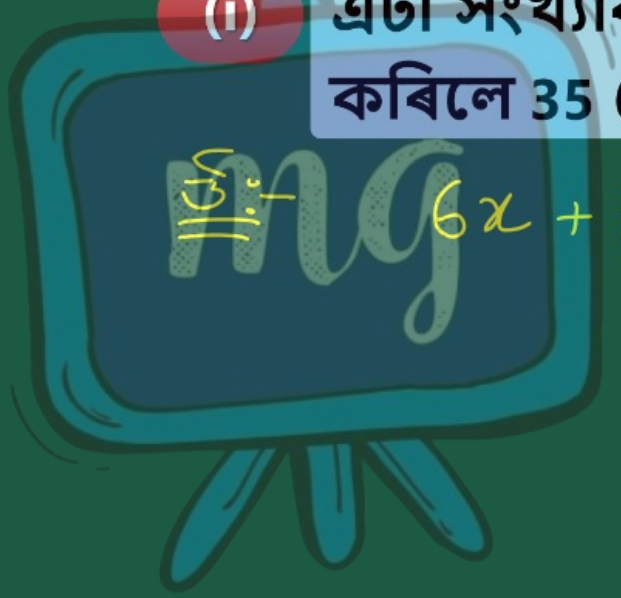

উঃ— $6x + 5 = 35$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

1. তলৰ উক্তিবোৰ সমীকৰণত প্ৰকাশ কৰা —

(ii) **এটা সংখ্যাৰ এক চতুৰ্থাংশ 9ৰ সমান।**

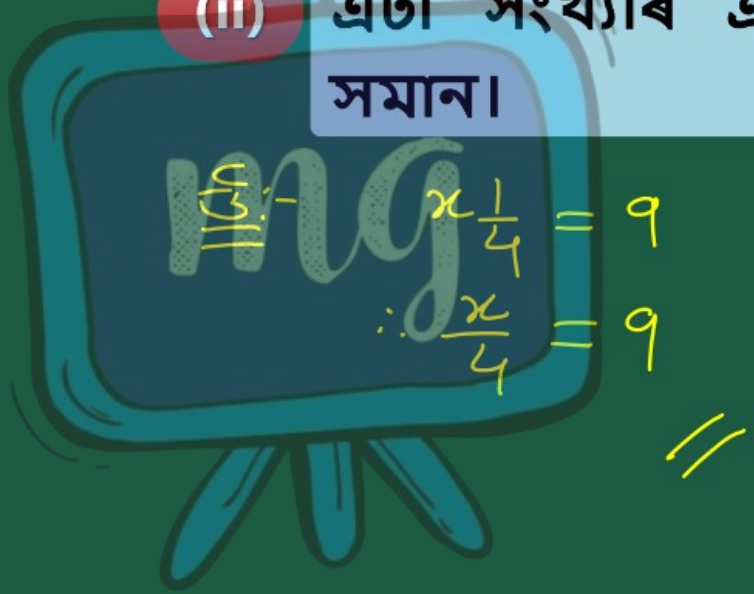

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

1. তলৰ উক্তিবোৰ সমীকৰণত প্ৰকাশ কৰা —

(iii) **এটা সংখ্যাৰ 5 গুণ, 20 তকৈ 5 বেছি।**

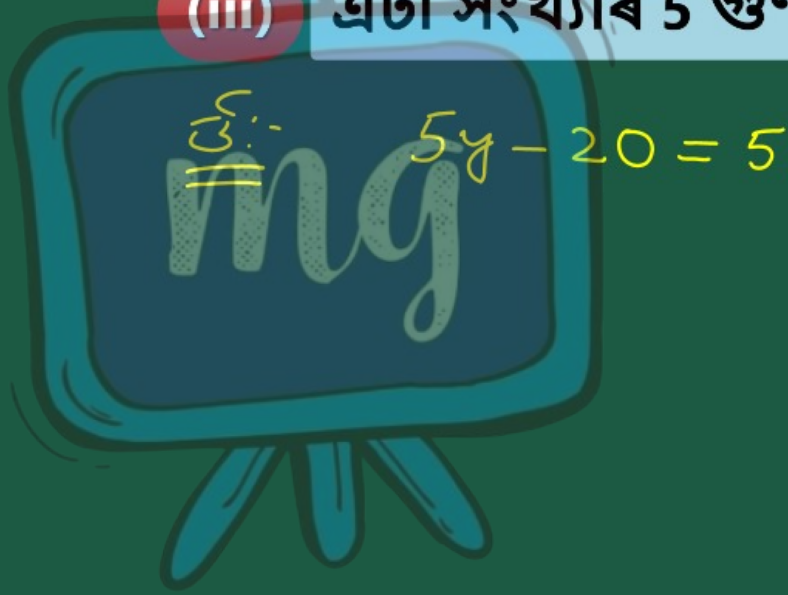

উঃ- $5y - 20 = 5$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

1. তলৰ উক্তিবোৰ সমীকৰণত প্ৰকাশ কৰা —

(iv) **10 পাবলৈ এটা সংখ্যাৰ 7 গুণৰ লগত 3 যোগ কৰা**

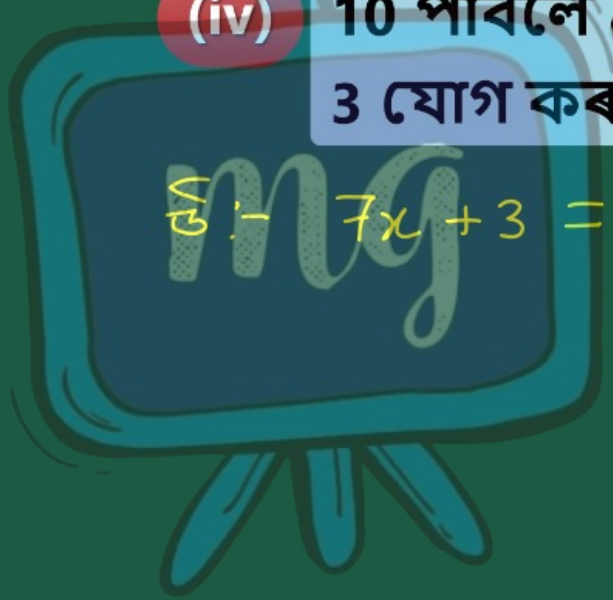

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

1. তলৰ উক্তিবোৰ সমীকৰণত প্ৰকাশ কৰা —

(v) **এটা সংখ্যাৰ এক পঞ্চমাংশৰ পৰা 4 বিয়োগ কৰিলে 2 পোৱা যাব।**

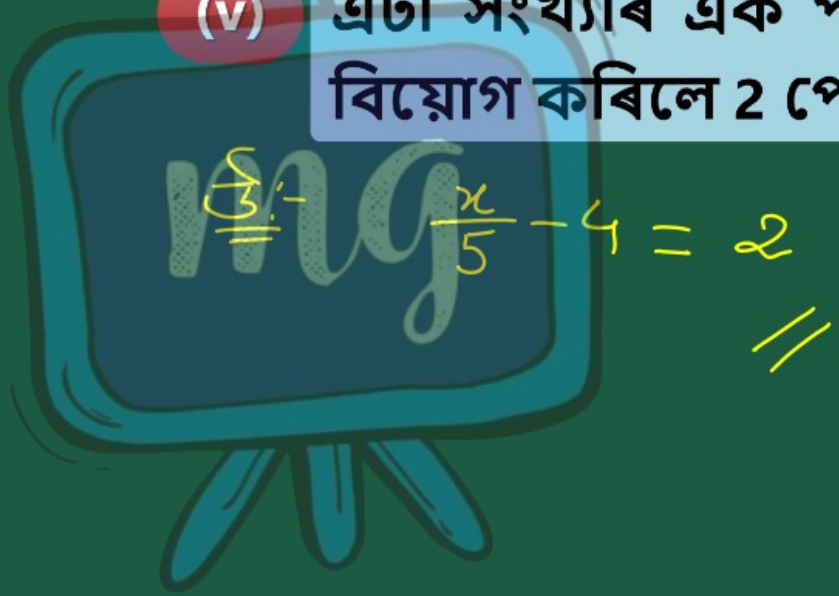

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

1. তলৰ উক্তিবোৰ সমীকৰণত প্ৰকাশ কৰা —

(vi) pৰ 4 গুণ 20ৰ সমান

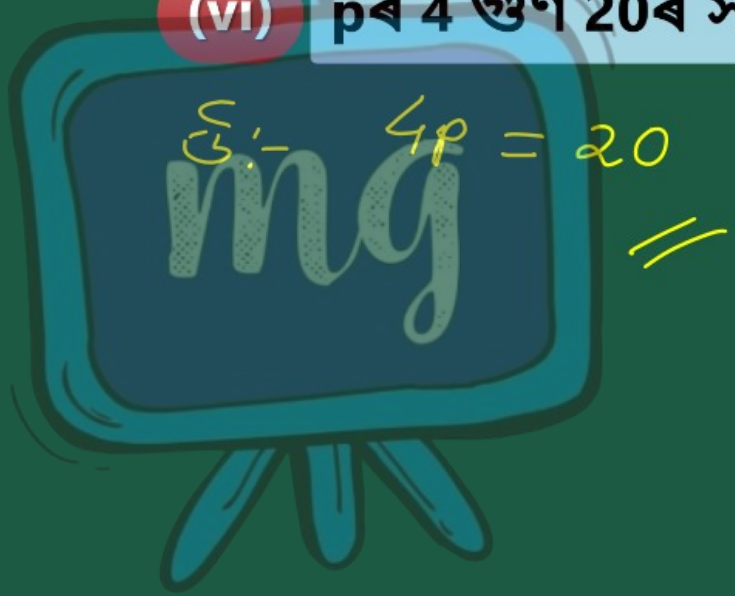

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

1. তলৰ উক্তিবোৰ সমীকৰণত প্ৰকাশ কৰা —

(vii) **এটা সংখ্যাৰ তিনি গুণৰ পৰা 1 বিয়োগ কৰিলে 2 হয়।**

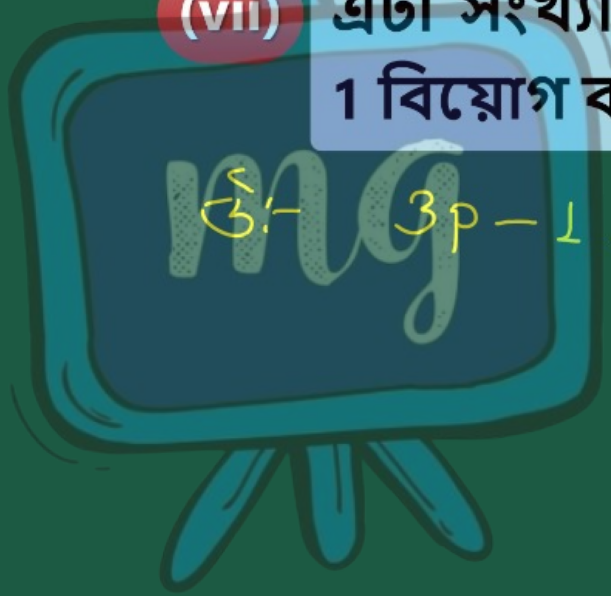

উঃ- $3p - 1 = 2$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

1. তলৰ উক্তিবোৰ সমীকৰণত প্ৰকাশ কৰা —

(viii) **40 পাবলৈ এটা সংখ্যাক 10 ৰে হৰণ কৰি 10 বিয়োগ কৰা।**

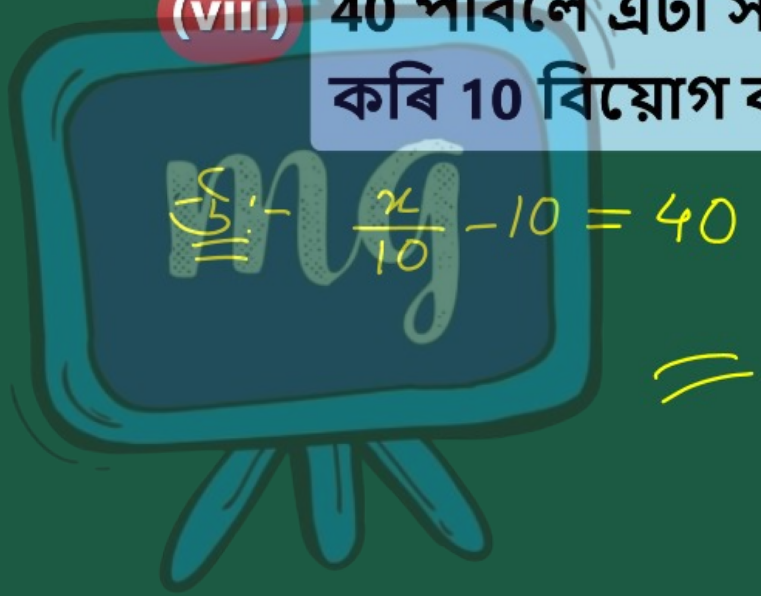

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

2. তলৰ সমীকৰণবোৰ উক্তি আকাৰত লিখা —

(i) $3x - 4 = 5$

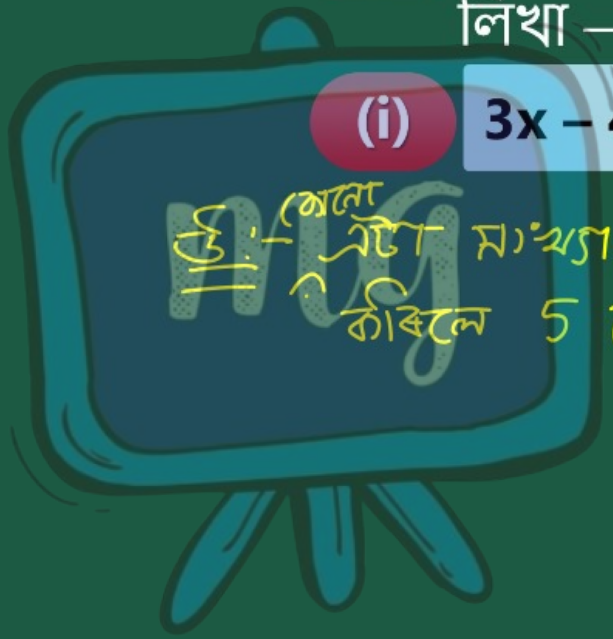

উঃ— কোনো এটা সংখ্যাৰ 3 গুণৰ পৰা 4 বিয়োগ কৰিলে 5 পোৱা যাব ।

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

2. তলৰ সমীকৰণবোৰ উক্তি আকাৰত লিখা —

(ii) $\frac{m}{3} + 6 = 11$

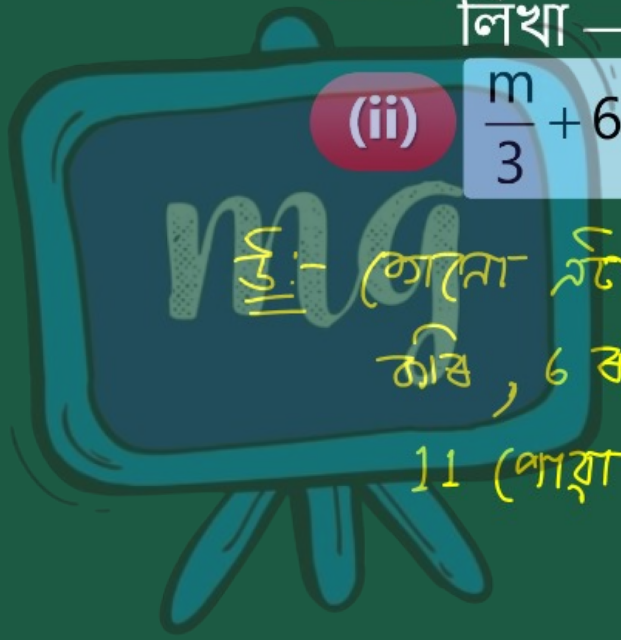

উঃ- কোনো এটা সংখ্যাক 3 ৰে হৰণ কৰি, 6 ৰ লগত যোগ কৰিলে 11 পোৱা যায়।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

2. তলৰ সমীকৰণবোৰ উক্তি আকাৰত লিখা —

(iii) $7p = 42$

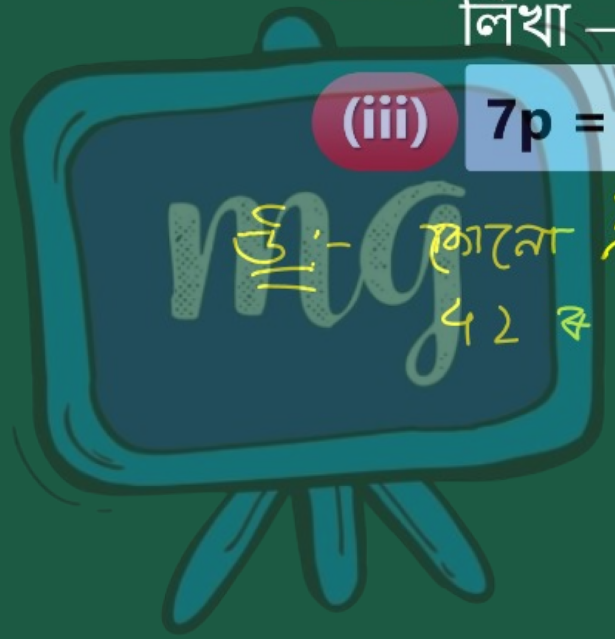

উঃ- কোনো এটা সংখ্যাৰ 7 গুণ, 42 ৰ সমান।

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

2. তলৰ সমীকৰণবোৰ উক্তি আকাৰত লিখা —

(iv) $\frac{y}{6} = 2$

উঃ- কোনো নিৰ্দিষ্ট সংখ্যাক 6 ৰে হৰণ কৰিলে 2 পোৱা যাব ।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

2. তলৰ সমীকৰণবোৰ উক্তি আকাৰত লিখা —

(v) $5x + 7 = 2$

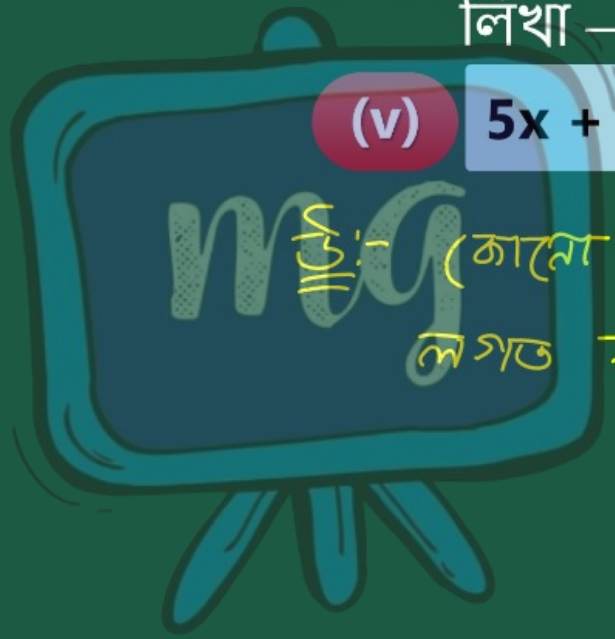

উঃ- কোনো এটা সংখ্যাক 5 গুণ লগত 7 যোগ কৰিলে 2 পোৱা যায়।

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

2. তলৰ সমীকৰণবোৰ উক্তি আকাৰত লিখা —

(vi) $\frac{q}{2} - 1 = 4$

উঃ- কোনো এটা সংখ্যাক 2 ৰে ৰহণ কৰিব, ৰহণফলৰ পৰা 1 বিয়োগ কৰিলে 4 পোৱা যাব।

বা, কোনো এটা সংখ্যাৰ অৰ্ধাংশৰ পৰা 1 বিয়োগ কৰিলে 4 পোৱা যাব।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

3. তলৰ উক্তিবোৰৰ পৰা এটাকৈ সমীকৰণ গঠন কৰা —

(i) অনুপমা, নিৰুপমা আৰু উপমাৰ বয়সৰ সমষ্টি 22 বছৰ, অনুপমা নিৰুপমাতকৈ 1 বছৰ সৰু, উপমা নিৰুপমাতকৈ 2 বছৰৰ ডাঙৰ। নিৰুপমাৰ বয়সেৰে সমীকৰণ গঠন কৰা।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

সমাধান,

ধৰা হ'ল নিৰুপমাৰ বয়স $= x$ বছৰ

$\therefore$ অনুপমাৰ বয়স $= (x-1)$

আৰু উপমাৰ ,, $= (x+2)$

$\therefore$ প্ৰশ্নমতে,

$$x + (x-1) + (x+2) = 22$$

$$\Rightarrow x + x - 1 + x + 2 = 22$$

$$\Rightarrow 3x + 1 = 22$$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

3. তলৰ উক্তিবোৰৰ পৰা এটাকৈ সমীকৰণ গঠন কৰা —

(ii) **অঞ্জনৰ ককাকৰ বয়স 72 বছৰ। ককাকৰ বয়স অঞ্জনৰ বয়সৰ 7 গুণতকৈ 2 বছৰ বেছি।**

সমাধান, ধৰা হ'ল অঞ্জনৰ বয়স = x বছৰ

∴ ককাকৰ বয়স হ'ব = $7x+2$

∴ প্ৰশ্নমতে, $7x+2 = 72$

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

3. তলৰ উক্তিবোৰৰ পৰা এটাকৈ সমীকৰণ গঠন কৰা —

(iii) **এটা বৰ্গৰ পৰিসীমা 32 চে মি।**

সমাধান,

ধৰা হ'ল বৰ্গটোৰ বাহুৰ দৈর্ঘ্য $= a$

$\therefore$ প্রশ্নমতে, বৰ্গটোৰ পৰিসীমা $= 32$

$\Rightarrow 4a = 32$

3. তলৰ উক্তিবোৰৰ পৰা এটাকৈ সমীকৰণ গঠন কৰা —

(iv) ৰমেনৰ দেউতাকে প্ৰতি কি গ্ৰা 20 টকা দৰত আলু আৰু প্ৰতি কি গ্ৰা 10 টকা দৰত পিয়াঁজ কিনিলে। তেওঁ আলুৰ পৰিমাণ (কি গ্ৰা) তকৈ 1 কি গ্ৰা কম পিঁয়াজ কিনাৰ পিছত বেপাৰীক 50 টকা দিলে।

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

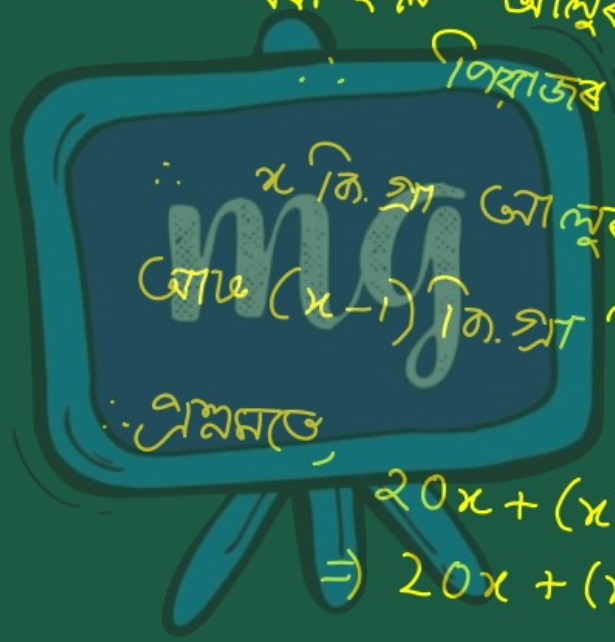

মনে করি,

ধরা হল আলুর পরিমাণ = x কি.গ্রা.

∴ পিঁয়াজের ,, = $(x-1)$ কি.গ্রা

∴ x কি.গ্রা আলুর মূল্য = $20x$ টাকা

আর $(x-1)$ কি.গ্রা পিঁয়াজের মূল্য = $(x-1)\times 10$ টাকা

∴ প্রশ্নমতে,

$$20x + (x-1)\times 10 = 50$$

$$\Rightarrow 20x + (x-1)10 = 50$$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

3. তলৰ উক্তিবোৰৰ পৰা এটাকৈ সমীকৰণ গঠন কৰা —

(v) ত্রিভুজৰ দুটা কোণৰ মাপ আটাইতকৈ সৰু কোণটোৰ যথাক্রমে দুগুণ আৰু তিনিগুণ। ত্রিভুজৰ তিনিটা কোণৰ মাপৰ সমষ্টি 180°।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

সমাধান,

ধৰা হ'ল ত্ৰিভুজটোৰ সৰু কোণটো $= x$

$\therefore$ আনদুটা কোণ হ'ব $2x$ আৰু $3x$

$\therefore$ প্ৰশ্নমতে, $x + 2x + 3x = 180^\circ$